

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

תורות והלכות

בשורה טובה לשוחרי תורת רבינו. יצא לאור ספר חדש, ובו מסודרות ההלכות: מספר ילקוטי הלכות: לפי סדר התורות שביקוטי מוהר"ן.

לעת עתה יצאו לאור חלק א – מתורה א עד תורה ו, וחלק ב – מתורה ז עד תורה טו. לאחר כל תורה מופיעות כל ההלכות הנלוות אליה, וכן קטעים קשורים הפזורים בספרי ילקוטי הלכות.

הוצאו לאור על ידי אגודת 'נהר המטהר'.

הספר מודפס בהוצאה מנוקדת ומאירת עיניים.

ניתן להשיג בחנויות ספרי ברסלב.

אור המעשיות

הודעה משמחת. הופיע הספר 'אור המעשיות' – ביאור נפלא על 'סיפורי מעשיות' ועל השיחות שלאחר המעשיות, עם מוסר-השכל ולימוד דרך בעבודת ה'. בלשון ברורה ושווה לכל נפש.

ניתן להשיג בחנויות ספרי ברסלב ברחבי הארץ.

הפצה ראשית:

בטלפונים: 052-7653662; 02-5712385

הנחה לכמויות גדולות ולבתי כנסת.

אין עבר פלילי; הכול חדש!

גם המדרגות שבחזית בית הכנסת נדמה לו הפעם כהר גבוה, אין לו שום חשק לטפס עליהן ולהתחיל בתפילה, הכול כל-כך נדוש...

הוא תר נואשות בלוח המודעות אחר איזו מודעה מעניינת, מנסה למצוא איזה חבר שיביא חדשות כלשהן – אך לשווא...

אותו תיק תלית ותפילין, אותו סידור, אותו טקסט מוכר, כמעט אותם פנים פחות או יותר – הגים סביבו, הוא לא מוצא טעם בתפילתו שנדמית לו כחזרת על עצמה דבר יום ביומו.

הוא נזכר ביום האתמול, וטעם חמוץ עולה בלבו; הוא כבר קיבל על עצמו כל-כך הרבה פעמים להישמר מעוון פלוני ואלמוני – אך שוב הוא נכשל, לא עמד בקלותיו.

אמנם הוא עדיין די צעיר, אך כבר מרגיש זקן; הוא חש מקובע בכישלונות מבלי לראות כל מוצא מההרגלים הרעים. 'הזדקנות' הזאת אוכלת בו בכל-פה, מרפה את ידיו מלנסות שוב, מככה בקרבו כל ניצוץ של רצון להשתנות, הוא כבר אפילו לא מבקש עצה ולא מתפלל שינצל; הוא כלוא במין מסלול קבוע חסר חיות שסובב על צירו. "ככה זה" – הוא אומר לעצמו – "כשמזקינים..."

■ ■ ■

מעמד קבלת התורה – מגלה רבינו הקדוש – לא נועד רק כדי ללמד את חוקי התורה; באותו מעמד גם זכו בני ישראל לכוח מופלא שרק על ידו יוכלו לקיים את התורה בעתיד – הכוח להאמין בכל עת שהשם יתברך מחדש את עולמו בכל רגע ורגע. מול אמונה זו מתגברים בכל יום דמיונות כוזבים, דמיונות שאומרים כי העולם מונהג בכוח הטבע חלילה.

דמיונות אלה בדיוק גורמים לאדם להרגיש את אותה הזדקנות, כי לפי הדמיונות הללו האתמול מחייב את המחר, ויום עשיתי אמש את אותה פעולה – הרי שהיום אני סתם חוזר עליה; ויום ביום העבר ראיתי שאינני מסוגל לעבודת השם – אין טעם לנסות היום שוב...

במעמד קבלת התורה ירד מהשמיים כוח שהתביית בלבות בני ישראל – להאמין שהעולם מתחדש בכל רגע, והעבר לא מחייב את ההווה בכהוא-זה, שהרי הבריאה כולה מתחדשת בכל עת.

אמונה זו משנה את כל גישתנו לעבודתנו הרוחנית: כל יום ויום נוצר מחדש, התפילה ולימוד התורה, כמו גם עבודת המידות וקיום המצוות שבאותו יום – הינם חדשים לגמרי! אין זו חזרה על שנעשה ביום האתמול, אלא עבודה חדשה שניתנה במיוחד לכל אחד מאתנו.

■ ■ ■

כך מלמדים אותנו חז"ל על הנאמר בפרשתנו בתחילת מעמד קבלת התורה "ביום הזה באו מדבר סיני" – "מהו ביום הזה? שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאלו היום ניתנו" (רש"י שמות י"א). הרי שעיקרו של מעמד קבלת התורה נועד להנחיל את התובנה הזאת, שמצוות ה' הינן חדשות לגמרי בכל יום ויום.

מעמד זה כה חשוב, שהתורה מזהירה על כך (דברים ד-ט): "רק השמר לך ושמור נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חיידך", שכן זהו חובתו של כל חיידך, להתחדש ולהיות בעיני עצמו ככריה חדשה בכל יום ויום; "ליישב דעתו בכל יום שזה היום שעמד בו – עדיין לא היה בעולם, וכן לא יהיה עוד יום הזה בעולם; והעבודה להשם יתברך שצריכין בזה היום – היא חדשה לגמרי, ורק האדם שעומד באותו היום, באותו הדור, צריך לעסוק בזה" – כלשונו של רבי נתן.

התחדשות זו איננה דבר שנעשה בצורה חיצונית, אלא היא האמת הפנימית והמצויאות הפשוטה – שאפילו מי שחטא ונכשל אין ספור פעמים ח"ו, יכול לגרום נחת רוח מופלא לבוראו ביום חדש זה שנברא במיוחד עבורו.

כן, הוא ורק הוא – שנמצא באיזו דרגה שהיא – יכול לבצע את עבודת היום הזה, ואת מקומו לא יוכל למלאות "שום מלאך ושרף, ואפילו נשמות קדושות של ישראל שבגן עדן העליון" – מוסף רבי נתן.

אמונה זו שהעולם מחודש, מעניקה לכל אחד תקווה מלאה להשתנות בכל עת, כי אין שום קביעות לרע, וההרגשה שהמצב חייב להימשך כך – כוזבת לגמרי. בכל יום מתחדשת הבריאה, ועמה מתחדשים חסדים חדשים שעומדים הכן לסייע לאדם שירצה להתחבר לאמונה הזאת.

אמונה זו שהעולם מחודש, מעניקה לכל אחד תקווה מלאה להשתנות בכל עת, כי אין שום קביעות לרע, וההרגשה שהמצב חייב להימשך כך – כוזבת לגמרי. בכל יום מתחדשת הבריאה, ועמה מתחדשים חסדים חדשים שעומדים הכן לסייע לאדם שירצה להתחבר לאמונה הזאת.

(עפ"י ילקוטי מוהר"ן ח"ב וילקוטי הלכות, קריאת התורה ו-י)

חוקי. הלימוד היומי

יום	יום בחדש	יום מוהר"ן	ליקוטי תפילות	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות היומי	הדף
שבת	שבת	ה"ב	ה"ב	ה"א	ה"א	כ"ג
א	כב	לד:	רמב	שסח-שסו	שסח-שסו	קסט
ב	כג	לה.	רמג	שסז-שסח	שסז-שסח	קע
ג	כד	לו.	רמז	שסט-שע	שסט-שע	קעא
ד	כה	לז:	רמו	שעא-שעב	שעא-שעב	קעב
ה	כו	לז:	רמו	שעג-שעד	שעג-שעד	קעג
ו	כז	לז:	רמו	שעה-שעו	שעה-שעו	קעד
ז	כח	לז:	רמח	שעז-שעה	שעז-שעה	קעה

יום של הפצה

כא בשבט – לעי"נ הרה"ג ר' יהושע העשיל
ב"ר מרדכי דוד זצ"ל

כד בשבט – לזכר שמואל שלמה בן אסתר פיגא

כה בשבט – ר' אליהו בן אורה והגנית בת חביבה –
הצלחה בכל העניינים

יו"ל ע"י
**אוצרות
ברסלב**
02-9950000
Tel. 1-718-8552121

ת.ד. 50617 בית שמש
טל' במשרד: 02-9993338 פקס: 02-992666
ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@act.com.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

אין התעוררות, לא מוצאים את השער, השער סגור...

שבהם הוא נמצא. רבים נכשלו בדרכם והתייאשו מעבודת ה' רק משום שלא מצאו את השער שלהם, לפי שורש נשמתם ולפי התנאים שלהם.

ג. מכשול שלישי, שהוא כנראה הקשה מכולם: "אפילו אם מגיע לשם – יכול להיות שהשער של תשובה סגור".

מסתבר שרבים השתדלו, חיפשו ודרשו, עד שמצאו את דרך התשובה המתאימה להם – ובכל זאת הדבר לא עלה בידם.

מדוע?

כי התשובה היא חסד גדול מהשי"ת, ולא כל אחד ראוי לחסד הזה. הראשונים (הרי"ף וימא"ו ע"א ומאירי שם פו ע"א) מנו עשרים וארבעה דברים המעכבים את התשובה. אפילו מי שאינו חוטא גדול, "רק הוא הולך בגשמיות כל ימיו, ואחר כך נתלהב ורוצה לילך בדרכי השי"ת – אזי מידת הדין מקטרג עליו" (ליקוטי מוהר"ן ח"א קטו).

באיזו זכות יזכה אדם פתאום להתקרב לה'?

אכן שלושת הסיבות הנ"ל קשות זו מזו, מה העצה?

קבע לעצמך זמן בכל יום לומר תהילים, כפי שמקובל אצל רבים מיישראל, וכפי שבמימי תשובה נוהגים לומר תהילים (משנ"ב תקפא. ג). ואם כבר אימצת לעצמך מנהג זה, שדךג אותו והשתדל להשקיע מחשבה ותשומת לב בתהילים.

כך תזכה לתשובה – לעלות מעלה מעלה בעבודת השם. בהצלחה.

מדרגה לדרגה, שזה בעצם עיקר עבודת האדם בעולמו.

כאמור, סגולה זו אינה באה במקום ההשתדלות הרגילה: תורה, מצוות ועבודת המידות. תשאלו אם כן: למה צריך אותה בכלל? מי שרוצה לשוב אל ה' – שיתחזק בתורה ובמצוות, וזהו!

את התשובה לכך נמצא בדברי רבינו: "הכל חפצים ליראה את שמך – ואף על פי כן, לאו כל אדם זוכה לעשות תשובה".

המציאות היא זו שמפריכה את הטענה 'מי שרוצה להתחזק – שיתחזק, שכן כל-כך הרבה אנשים רוצים, אבל אין הדבר עולה בידם.

לחוסר ההצלחה הזאת יש שלוש סיבות עיקריות:

א. "יש אחד שאין לו התעוררות כלל לתשובה".

אין הכוונה למי שבכלל אינו רוצה; הוא לא יקרא את המאמר הזה... רק שהרצון שלו אינו חזק דיו.

ב. "אפילו מי שיש לו התעוררות... אינו זוכה להגיע אל השער של תשובה השייך לו".

התורה היא אחת – ואף על פי כן, לכל אחד יש תפקיד מיוחד בעולם לפי שורש נשמתו, כמו שמצאנו בגמרא, ששאל רב יוסף את בנו של רבה: "אבך, במאי יהיר טפי?" (= באיזו מצוה היה אבך נוהר ביותר).

מי שינסה לחקות את עבודת ה' של חברו, לא ירגיש סיפוק אמיתי; וגרוע מזאת – הוא עלול להחטיא את מטרותו בעולם.

בנוסף, יש לכל אחד דרך בעבודת ה' לפי מצבו והתנאים

"אמירת תהילים מסוגל לתשובה..."

"והנה, הכל חפצים ליראה את שמך – ואף על פי כן, לאו כל אדם זוכה לעשות תשובה.

"כי יש אחד שאין לו התעוררות כלל לתשובה, ואפילו מי שיש לו התעוררות לתשובה, אינו זוכה להגיע אל... השער של התשובה השייך לו; ואפילו אם מגיע לשם, יכול להיות שהשער של תשובה סגור..."

"ועל ידי אמירת תהילים... הוא מתעורר לעשות תשובה... וזוכה... להגיע אל השער... השייך לו, ולפתח השער".

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב עג)

"סגולה ל...". מושג מקובל בציבור ואף מעוגן במקורות, פעולה שעושים בשביל רפואה, פרנסה, שמירה וכדומה, פעולה שאינה מבינים איך ומדוע היא מועילה. אנשים אזהבים להשתמש בסגולות, אם בגלל שההשתדלות הרגילה קשה מדי עבורם, אם במקרים שזו איננה מועילה.

נראה כעת סגולה קצת שונה, שאינה באה כתחליף להשתדלות הרגילה, אלא כתוספת חשובה.

מדובר בסגולה לאחד הדברים החשובים ביותר ליהודי – תשובה.

כדאי להדגיש, שתשובה איננה מיועדת דווקא לחוטאים; כל התקדמות בעבודת ה' נכללת במובן זה, כפי שלמדנו בליקוטי מוהר"ן (ח"א ו): "צריך לאחוז תמיד במידת התשובה".

הווי אומר, סגולה לתשובה היא סגולה להתקדמות, לעלייה

ר' מרדכי פאלסקי

בשנות הרעב הכבד שפקד את אוקראינה, אירח בביתו אנשים רעבים והאכילם במסירות. כה שש ושמוח במצווה זו, עד שברוב שמחתו עם אורחיו היה עורך עמם בין מנה למנה ריקוד נלהב.

עם פרוץ המהפכה הקומוניסטית, כשראה ר' מרדכי כי יהודים רבים נאסרים ונשלחים לארץ גזירה בעוון שמירת יהדות, עבר עם משפחתו להתגורר בקווקאז הרחוקה, שם התאפשרו חיי יהדות באין מפריע. על דבר אחד לא ויתר בכל מחיר – על הנסיעה לאומן לראש השנה; מידי שנה בשנה היה עושה את הדרך הארוכה יחד עם בנו ר' ראובן, כדי להימנות על הקיבוץ הקדוש באומן.

ור' עקיבא כלל לא מרוצים שאסע, ובפרט החבר ר' מרדכי פאלסקי – ממש אינו יכול לחיות במנוחה אפילו יום אחד אם אינו מתוועד עמי לעסוק ביחד בלימוד ספרי רבינו ז"ל".

במכתב אחר הוא מספר: "ביום א' שבוע זה למדנו ביחד חומש עם פירוש רש"י בצוותא חדא עם ר' מרדכי פאלסקי והרגיש שאלה נכונה בעניין הוספת ה-ו' ליתרו, כמבואר שם ברש"י... ומהו הטעם שהוסיפו לו ו' ולא את אחרת? עד שבא על דעתו, כי מסתמא סבל יתרו שפיכות דמים ובזיונות עבור התקרבותו אל הקדושה, כידוע מדברי חז"ל כי מעת שפרש מהעבודה זרה החרימו אותו, ובודאי היה לו מזה שפיכות דמים ובזיונות הרבה, ובפרט אחר-כך כשרצה לגייר עצמו ממש ולהתקרב לקדושת ישראל באמת, הפקיר את כל כבודו וגדולתו שהיה לו מקודם והלך לו אל המדבר, מקום ציה ושממה, להתקרב שם אל ה' יתברך באמת על ידי משה, בחינת הצדיק האמת, ובודאי סבל מזה שפיכות דמים ובזיונות עוד יותר ויותר, ועל-ידי-זה נעשה ה-ו' בתוך ה-א' המבואר בתורה 'קרא את יהושע', עיין שם, (ליקוטי מוהר"ן ו), ולכן כשנתגייר וזכה שיוסיפו לו אות על שמו, הוסיפו לו ו'. והוא ביאור נכון ואמיתי".

חבורתו הקדושה של החסיד הגדול רבי שמשון ברסקי בעיר אומן, מורכבת הייתה מחסידים נלהבים, ביניהם אף בעלי-מלאכה, שעבודתם הנלהבת את בוראם הפליאה את כל רואיה.

מידי יום יושבים היו בצוותא ולומדים בספרי רבינו ושאר לימודים. ביאוריו של רבי שמשון שנאמרו בחן של אמת ובנעימות שובת-לב, הציתו שלהבת אמונה בלבם.

חסידים אלו התייחדו בתפילתם המתונה והנעימה, וכן במידת ביטחונם בה' וישוב דעתם התמידי. החסיד המופלג רבי שמואל הורביץ, שביקר באומן בשנת תרפ"ט, כתב בזימונו על חבורת-קודש זו: "כל אחד הולך כל יום על ציון רבינו ובוכה את כל ליבו, ומתפלל בכוונה וכוחות בכל לב, ומרגיש חיות בעבודת ה'; והם באהבה זה לזה ובשמחה ובאמונת ההשגחה-פרטית וישוב הדעת. רבי שמשון מדבר מאמונה בהשגחה פרטית, שזה מגמתו תמיד להכניס באנשים שלא לפחד משום איש ושלא לבקש משום איש, רק מה' יתברך".

מאותם חסידים טהורי לב, היה ר' מרדכי, או כפי שכונה: ר' מוטל. יום יום היה לומד בחברותא עם רבי שמשון בספרי רבינו, ממנה שאב חיות רבה. כשביקש החסיד ר' יצחק מאיר קורמן מרבי שמשון ברסקי כי יבוא ללובלין להשפיע לרבים מתורת רבינו, כתב לו ר' שמשון: "החברים ר' אבא ור' מרדכי

אם אינך שמה במה שהינך –
שמה במה שאינך – אינך גוי!

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"ב י)

סודה של שתיקה

בתוך הריתחא הגדולה היישר לפתע רבי לוי יצחק אל היחברותא ואמר לו: "דע לך, כי גם במתיבתא דרקיעא לומדים את הגמרא כפי הפשט שאמרת!"

רבי יוסף שעל כל דבר היו לו דברי הלצה מן המוכן, לא נשאר גם הפעם חייב: "ומה, ברקיע לא יכולים לטעות?!" – – –

הרב הקדוש מברדיטשוב הזדעזע עמוקות ממה ששמעו אוזניו, ובהתפעמות גדולה נענה לעומתו: "רבי יוסל! ראה לאן הובילו אותך הלצותיך!"

דבריו של הצדיק יצאו מלב מורתח וכואב, וחדרו לעומק ליבו של רבי יוסף. רק עתה הבין לאיזו תהום פעורה הידרדר על ידי בדיחותיו.

הוא שב לביתו בלב שבור, כשהרהורי תשובה עזים מציפים אותו, ובאותו יום החליט בנפשו: 'באותו דבר שבו קילקלתי – אתקן'. הוא גמר אומר, לא רק שלא לומר דברי הלצה יותר, אלא לעטוף עצמו במעיל של שתיקה – – –

לא קל היה הדבר עבורו, מנעוריו הורגל להתענג על תגובות השומעים לאמירותיו השנונות. עתה, בקיימו תשובת-הקנה היה לו בגדר מסירות נפש; מרוב צער ההימנעות מבדיחות היה רזה עד כדי כך שכאשר היה אוכל היו רואים את המזון עובר דרך גרונו, אך מהקבלה שקיבל על עצמו לא זע כמלוא הנימה עד יומו האחרון בהאי עלמא!

את סיפורו המפעים של רבי יוסל שותק סיפר החסיד רבי מיכל מטולטשין, ששמעו מפי בני משפחתו של רבי יוסל, ועוד הכירו בחייו.

אחד מצאצאי משפחתו סיפר בהזדמנות מסוימת לחסיד רבי מיכל מטולטשין, מנכדי רבי נתן, את סיפורו המופלא של הסב הדגול, השופך אור על תעלומות שתיקת חייו והמלמד עד היכן יכול אדם לשנות טבעו מן הקצה אל הקצה.

למדנותו של רבי יוסף היתה לשם דבר; ואם לא די בזאת, זכות נדירה נפלה בחלקו ללמוד בחברותא עם הצדיק הקדוש רבי לוי יצחק מברדיטשוב. שעות ארוכות יושבים היו השניים וצוללים בים התלמוד, מתפלפלים ביניהם בהוויות דאבי ורבא, ראשונים ואחרונים.

רבי יוסף, כבר אמרנו, למדן מופלג היה, אך אליה וקוץ בה: רגיל היה תדיר בהשמעת בדיחות. אך כיוון שעבירה גמורה אין כאן, לא ראה כל פסול בדבר, להיפך, הנאה מרובה שאב מדברי ההלצה שהתגלגלו לעתים מזומנות על לשונו והעלו שחוק על פני שומעיהם.

יום אחד, כאשר ישבו ולמדו יחד, התעורר ויכוח ביניהם ב'פשט' מסוים בגמרא. הרב מברדיטשוב עמד על סברתו כשהוא מבסס דבריו בראיות שונות, ורבי יוסף אף הוא לא ישב בשלוח, ובנה בנייני ראיות לדעתו.

הכל קראו לו ר' יוסל שותק, כינוי זה דבק בו עקב מנהגו המסתורי שלא להוציא הגה מפיו כי אם בדברים שיש בהם צרכי שמים.

אך לא תענית דיבור בלבד גזר על עצמו, אלא אף תעניות וסיוגים נוספים שהותירו היטב רישומן על גופו, עד שהיו הבריות זוקפים גבותיהן בתמיהה: 'היאך מחזיק גופו השברירי את נשמתו המזוככת?'

מעבר לתמיהה זו, לא ידע איש לתת תשובה לשאלה, מדוע מסגף הוא נפשו כל כך, כפי שלא יכלו להעניק הסבר לשתיקתו הפלאית.

באחד הימים פשטה השמועה בעיירה: רבי יוסל שותק הלך לעולמו! אלו שהלכו אחר מיטתו לא ידעו את סודו הגדול, אך על זאת לא היו עוררין, רבי יוסל לא אדם רגיל היה, אלא מהצדיקים הנסתרים, שמלבד בוראו, איש אינו יודע את גדלותו האמיתית.

שנים רבות חלפו מאז, דור הולך ודור בא, אך שמו של רבי יוסל שותק לא נשכח מלב מכריו, שסיפרו לילדיהם על האיש המופלא שבחר לקיים את מאמר חז"ל: "מה אומנתו של אדם בעולם הזה? ישים עצמו כאילם" (חולין פט ע"א).

השבוע לפני...

השבוע לפני 71 שנה

■ יו בשבט, שנת תרצ"ט – הצלת צאצאי רבינו מוגיא ההריגה

שנה זו – הצרובה בתודעתנו כאחת הקשות ביותר עקב מלחמת העולם השנייה שפרצה בסופה – הייתה כבר בתחילתה מבשרת רעות ליהודי פולין שהחזיקו בנתינות זרה. כך מתעד זאת החסיד רבי נתן ברסקי, בנו של המשפיע הנודע באומן רבי שמשון ברסקי: "תחילת שנת תרצ"ט ראינו את הפליטים של מדינת אשכנז (= גרמניה), איך שהגלו אותם משם בשביל שלא היה להם אורחות; ומהם למדה ממשלת פולין, והתחילו גם הם לרדוף את הללו שלא היה להם אורחות שלהם, עד שהתחילו לדבר שיעשו חוק שכל הללו שאין להם אורחות, יגרשו ח"ו, כל חד – למדינת שבא משם.

"וכפי שאנחנו היינו גרים במדינת פולין זה 25 שנים, ולא היה לנו אורחות, וממילא נפל פחד על כל חד מענין זה, ובפרט עלינו שאנו באנו ממדינת רוסיא, ששם חרוב וחנרם בכלל; ובפרט אנשים כמונו שכל חיותנו וקוימינו בגשמיות ורחניות הוא אך דרכי היהדות – ומה נעשה לעצמנו? ובפרט על עמלנו-אלו-הבנים והבנות שחנן אותנו השי"ת וזכינו לגדלם על ברכי התורה ויראת שמים והחסידות של אבותינו הקדושים זיע"א? ואם ח"ו יגרשו אותנו לרוסיא – אבד עברנו ח"ו" (קונטרס חסדי ה', ירושלים תשכ"ו, עמוד ב).

אחד העסקנים במצווה גדולה זו – מצוות פדיון שבויים – היה הגאון החסיד רבי מרדכי הלברשטט מסוקולוב (ראה אודותיו בגיליון הקודם. שם משפחתו הנכון הוא 'הלברשטט' ולא כפי שפורסם), שנחלץ מיד לעזרה, והחל לעורר את חסידיו ברסלב לעשות כל מאמץ עבור הצלת המשפחה החשובה.

ביום ב' לפרשת יתרו, שנת תרצ"ט, שלח מכתב מרגש לידידיו בארץ ישראל: "כמו שנתעורר בפה (- בפולין) אודות הגרים שהם בפה מרוסיא, לשלחם מפה, וידידנו המופלג לשבח מו"ה נתן שליט"א נכד רבינו הקדוש אור האורות עטרת ראשנו – המתפלל בעדנו עם שאר כל הצדיקים וזכר מולם לברכה ואת עליית על מולתה – ולו ולכל בני ביתו סכנה גדולה, כי גדול המהטיא יותר מההורגו, מה שבשם (- בחוסיה) ר"ל נהרס ונחרב, מה שאין שם מלמדים וספרים וכו'; וזה היקר ר' נתן נ"י בנו של המנוח היקר מו"ה שמשון ז"ל כוכב ומנכבא אחרים עם על גורלו.

"נא ונא אחי יקירי! הצילו כמה נפשות מישראל, כי כל בני ביתו בכלל זה, בכלל הרדיפות, כידוע משפטים; ומה יעשו? ועלינו החוב להציל נפשות ישראל, בפרט יוצאי הלצי רבינו זצ"ל, וזכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, אמן, וכוה נושע מולנו, מה שצריכים מולנו רחמים רבים בעקבתא דמשיחא, לכן תחוקו בוה, לעשות אסיה מכל אנ"ש ולטבטם עצה ולשלחו לו עטמוואקאט (- סרטיפיקט; רשיון עליה) (נהלי אמונה, כ"ב תשכ"ו, עמוד צח).

בניסו ניסים וכה רבי נתן לעלות עם משפחתו ארצה בשלהי חודש מנחם אב תרצ"ט, 3 שבועות בטרם פרצה המלחמה האיומה. את המסע הארוך על כל נפלאותיו העלה רבי נתן על הכתב, לזיכרון לדורות.

- 'והכל בזכות וכה בעל-תפילה האמיתי זצ"ל, שעומד תמיד לפני ה' ומתפלל בעד כל ישראל בכלל ובעד גזע קדשו בפרט' (חסדי ה', עמוד ד).

לחידודא

חידה מס' 40

באיזו שנה סיים רבי נתן להעתיק מפי רבינו את חלקו הראשון של ספר המידות?

הפתרון לחידה מספר 39

למי אמר רבי נתן: "אם היית בשמחה תמיד - לא היית רואה פני גהינום?"
- לתלמידו רבי אהרן ניסן (כוכבי אור עח)

זכה בהגרלה לחידה מס' 38

משפחת שפירא, ריב"ל 34, בית שמש.
בזכות קניה בסך 50 ₪, בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחינת תשובות, תקשוני 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נכונה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגולה על זכות קניה בסך 50 ₪

שאלה:

על מה ולמה שמחים ורוקדים בחתונה?

תשובת הרב יהודה צבי שפירא:

אכן, פליאה גדולה היא זו. אף רבינו הביע את פליאתו על ששמחים בחתונה, ובעקבותיו תלמידו רבי נתן שכותב: "כי באמת כל השמחות ששמחין על החתונה הוא פליאה גדולה", והוא מסביר כי "באמת עיקר השמחה של חתונה... הוא על הבנים והצאצאים שימשיכו קדושתו יתברך בעולם" (ליקוטי הלכות, או"ח, שבת 1).

לאמור, שממבטי יהודי אמיתי, השמחה בחתונה מבטאת שמחה על הרחבת עם ישראל על ידי כל חתונה וחתונה, שעל ידה יתרבו עוד ועוד בנים לה' שימשיכו את שרשרת הזהב של קיום התורה בעולם.

אבל גם לפרט יש תועלת מעצם השמחה. בחתונה יותר מכלל שמחה אחרת, יכול אדם לבטל את העצבות המקננת בלבו ומסרבת לצאת, כהסברו של רבינו, שעיקר מעלת השמחה הוא, כשהופכים את היגון והאנחה – לשמחה.

לדברי רבי נתן "זהו מעלת שמחת החתונה – שמכלילים גם את היגון ואנחה... לשמחה". שכן כאמור, בעת חתונה, השמחה היא כלל-ישראלית, שהיא שמחה מאין דוגמתה; וכשאישי ישראלי משתתף בשמחה זו, הרי אותה שמחה גדולה מסוגלת לשרש את העצבות מקרבו לצמיתות.

זאת ועוד, השמחה, כידוע בכל ספרי החסידות, ממתיקה דינים, כלומר, בכוחה להמתיק גזרי דין קשים מעל הכלל ומעל הפרט. ההזדמנות הממשית לכך היא חתונה, שבה השמחה גדולה כל-כך.

לא בכדי מבקש רבי נתן באחת מתפילותיו: "ואזכה בכל עת לשמח חתן וכלה, לשמחם בכל עוז וחדוה, להרבות בכל מיני שמחה ולרקוד לפניהם בכל כוחי, בשמחה וחדוה גדולה. ואזכה על ידי הריקודין להמתיק כל הדינים מעלינו ומעל כל ישראל".

אך לא רק לשמחה זוכים בחתונה; עם הריקודים לא רק נעתקים מן הקרקע, אלא מעפילים ועולים הרבה מעבר לכך; וכך מורה רבינו לכוון באותן שעות שמוחות: "כשמרקדים בשעת החתונה, יתן אל ליבו שהחתונה הוא בחינת... 'מלאכי אלקים עולים ויורדים בו...' כי בשעת הריקודים הרי גופו עולה ויורד" (שיחות הר"ן פו).

לאמור, שהעליה והירידה של הגוף בעת הריקוד אינן דברים של מה בכך; הן עושות את האדם למעין מלאך אלקים העולה ויורד בסולם מן הארץ השמימה, כדוגמת המלאכים שראה יעקב בחלום.

הנה כי כן, אנו מצווים לעזוב על הזדמנויות כאלה לשמוח ולרקוד – ולהמתיק דינים. "עוד מעט מגיע פורים ועם ישראל ירקדו, ימחאו כף – וימתיקו את הדינים", התבטא רבינו הקדוש עת ריחפה הגזירה הקשה של לקיחת ילדי ישראל לחיל הצאר.

כי כשיש שמחה של מצווה, אין מחמיצים אותה. אמנם איננו 'מחותנים' בכל חתונה, אבל אם אנחנו כבר כן מחותנים, עלינו לנצל לפחות את התועלת שבדבר – להתחזקת בשמחה לעבודת ה'.

ויש לנו מומי ללמוד. היה זה בעיר נמירוב, עת אחד מקרובי משפחתו הרחוקים של רבי נתן ערך שמחת חתונה, ורבי נתן רקד בכל כוחו והתלהבותו. שאלוהו מקורביו לפשר התנהגותו, השיב: "כשנרקדת לפנינו הזדמנות של שמחה וריקודים, אנו מנצלים אותה עד תום".

"יִיחַד יִתְרוֹ עַל כָּל הַטּוֹבָה" (שמות יח, ט)

חובתנו להודות לה' על כל חסד שהוא גומל עמנו. אולם, ההודאה המושלמת באה רק לאחר שמעמיקים להתבונן בחסדים הללו, שאז מרגישים את אהבתו והשגחתו של ה' עלינו, כאב על בנו.

כשמגיעים להכרה זו, פורצת מהלב הודאה מסוג אחר: לא על החסד הפרטי, אלא על מה שעומד מאחורי כל החסדים – הקשר והקירבה שלנו להשי"ת.

כך מתפרשת שמחתו של יתרו: "יִיחַד יִתְרוֹ עַל כָּל הַטּוֹבָה" – ששמח על כל הטובה, כלומר במה שמעל הטובות – האהבה של השי"ת לעמו, שזוהי ההודאה השלמה.

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב לד)

"רַד הָעֵד בְּעַם פְּנֵי יְהִרְסוּ אֵל ה' לְרֵאוֹת" (שם יט, כא)

כשם שיצר הרע משתדל תמיד לצנן את ההתלהבות דקדושה של האדם, כך לפעמים הוא מסית את האדם להתלהב יותר מדי, למעלה ממדרגתו – שירצה לפרוש מיד לחלוטין מכל הנאות העולם הזה; ירבה בחומרות יתרות, או יקבל על עצמו עבודות קשות למעלה מכוחותיו, כך שעד מהרה ישבר ויטייאש.

כפי שכתוב בפסוק: "יעלו שמים ירדו תהומות" (תהילים קז) – שאם עלייתו של אדם איננה מסודרת, מדרגה אחר מדרגה, אלא "יעלו שמים" – התוצאה תהיה "ירדו תהומות" חלילה.

לכן אנו מוצאים שמיד במתן תורה נצטווה משה רבינו להזהיר את עם ישראל: "פֶּן יִהְרְסוּ אֶל ה' לְרֵאוֹת" – שלא יעלו למעלה מהמדרגה הראויה להם, כדי שלא ייכשלו בריבוי התלהבות ויפלו עד מהרה ממדרגתם.

(ליקוטי מוהר"ן ח"א עב)

"לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא" (שם כו, ה)

מה יעשה אדם ויוכל להתפלל? ידבר דיבור אמת בתפילה – ולבו יפתח.

שכן חותמו של השי"ת אמת (שבת נה ע"א). לכן, על ידי שקר שאדם דובר, הוא מסלק מעליו כביכול את השי"ת, כמו שכתוב: "דובר שקרים לא יכון לנגד עיני" (תהילים קא).

זה שנאמר: "לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא" – שעל ידי השווא-השקר אדם נושא ומסלק מעליו את השגחת ה'.

(ליקוטי מוהר"ן ח"א ט)

בעת צרה, בשעת מצוקה.
גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות
1-800-255-522
24 שעות ביממה

להעברת בקשות לתפילה ולהזדקקתנו
בקרבו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה ופצילה. לרווח ופריסה.
לרפואה למקסה לילד. לנחת ושמחת חיים

דורצדיקים
לחמם את הנשמה
מגוון מסלולי חורף מרתקים
בדרך צדיקים
ההרשמה בעיצומה
תשלום: רח"ב בית ישראל 38 בני ברק: רח"ב רבי עקיבא 62
02-5410100 (ארצות)

המפייצים

<p>הר"ר מרדכי בן יצחק קעני ה"ר תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הר"ר אברהם יהונתן פרידלנדר ה"ר תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הר"ר יהושע דוב רובינשטיין ה"ר והר"ר ישראל רובינשטיין ה"ר והר"ר מאיר רובינשטיין ה"ר והר"ר שמעון רובינשטיין ה"ר והר"ר נחמן רובינשטיין ה"ר תרמו והפיצו 2000 גליונות לע"פ אביהם וזקנם הר"ח ר' מרדכי אלעזר ב"ר יהושע יהונתן רובינשטיין זצ"ל נלב"ע כ"ז שבט תשנ"ב. תנצב"ה.</p>	<p>הר"ר נפתלי שטיצר ה"ר והר"ר יצחק גרינוולד ה"ר והר"ר מנחם חוירכ ה"ר והר"ר חיים ויצהנדר ה"ר תרמו והפיצו 3000 גליונות לכבוד שמחת אירוסין ב' ידים הרה"ח ר' דוד חיים רייכמאן שליט"א ולכבוד שמחת הולדת הנכדה בת לבנו הר"ר דניאל נפתלי רייכמאן ה"ר זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיטב</p>	<p>הרה"ח ר' דוד חיים רייכמאן שליט"א תרם והפיץ 3000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הנכדה ומזמין בה את ידידיו ליקדושה רבא שתתקיים ביום השב"ק בביהמ"ד גני גאולה ירושלים בשעה 11:15 ולכבוד שמחת אירוסין בנו ע"ב שותחי' נכדת האדמו"ר משאך ב"ב שליט"א ומזמין בה את ידידיו לשמחת האירוסין שתתקיים בע"ה ביום שישי כ"ד שבט בביהמ"ד שאץ ברחוב האדמו"ר משאך 11 בני ברק בשעה 8:30 בערב</p>
<p>הר"ר יהושע מרגוליס ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים רוב נחת דקדושה</p>	<p>הר"ר שמעון חיים מנטל ה"ר תרם והפיץ 1000 גליונות לע"פ אחיו האברך ר' יעקב יצחק ז"ל ב"ר יבלחט"א משה זלמן מנטל נלב"ע ל"ה שבט ת.נ.צ.ב.ה.</p>	<p>הר"ר יואל קרישביקי ה"ר תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הר"ר נחמן דורנבלט ה"ר תרם והפיץ 1000 גליונות לע"פ אביו הר"ר יעקב ב"ר יצחק דורנבלט ז"ל נלב"ע כ"ד שבט תשס"ד תנצב"ה.</p>	